

Asiakaspalvelu: 040 104 5930
pikes@pikes.fi
www.pikes.fi

PIKES

uutiset

Kuva: Jyrki Kuivalainen

PIELISEN KARJALA PÄRJÄÄ OMALLA TAHDOLLA

Pielisen Karjalan tuoreinta elinkeinostrategiaa pohdittaessa syksyllä 2009 keskusteluissa nousi voimakkaasti esiin seudullisen oman tahdottilan määrittely ja elinkeinotyön rakentaminen tämän määritellyn kivijalan päälle. Tuolloin keskeisiksi asioiksi nousivat mm. Kolin saaminen kauan odotettuun kasvuun kestävästi ja paikallisia arvoja kunnioittaen, luonnonvarat ja uudet energiamuodot sekä yritysten kilpailukyvn nostaminen parantamalla tuottavuutta ja turvaamalla osaavan työvoiman saaminen.

Seudulla on nyt eletty tämän strategian mukaan reilut kaksi vuotta. PIKESillä elinkeinostrategian painopisteet ovat

näkyneet vahvasti mm. siinä, miten hanketoimintaa on suunnattu sisällöllisesti ja millaisia kumppanuuksia on rakennettu. Viime vuonna saimme rahoituksen kahdelle erittäin merkittävälle strategisen painopisteteeman hankkeelle: Pielisen Karjalan bioenergiaverkostot ja -virrat ja LuontoKolin Kasvusysäys -hankkeet lähtivät liikkeelle vuodenvaihteessa. Tuottavuuteen ja yritysten strategiatyöhön panostava Uusiutumishankkeiden ja työpaikkakehityksen Uusi SeutUra -hanke puolestaan käynnistyivät jo reilu vuosi sitten.

Ajattelen, että näissä hankkeissa onnistuminen kertoo strategiatyön kannattavuudesta. Kun meillä on työtä ohjaava vahva ja yhteisesti hyväksytty taustapaperi, johon nojaamme rahoituskusteluissa, antaa se vahvan ponnen myönteisten rahoituspäätösten saamiseen. Oikein kohdistetut toimenpiteet hankkeiden sisällä taas saavat aikaan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä koko seutukunnalle, kun työtä tehdään yhteiseen tahtoon nojaten.

Elinkeinokehityksen mittarit, kuten liikevaihdon kasvu ja tyytyväisyys toimintaympäristöön, viestivät, että työtä on tehty oikeaan suuntaan. Helmikuussa julkaistun yritysbarometrin mittaustulokset osoittavat sen, että yritysten kasvu ei ole taittunut suhdannevaihteluista huolimatta. Samasta asiasta kertoo muutaman viikon kuluttua julkaistava yrityskentän talouskatsaus. Työtä on silti edelleen tehtävä.

Uuden elinkeinostrategian suunnittelutyö käynnistyy viimeistään vuoden kuluttua. Haastan Sinut, hyvä lukija, jo nyt pohtimaan sitä, mihin asioihin meidän tulisi seuraavalla muutaman vuoden mittaisella strategiakaudella panostaa. Kanna kortesi kehoon, tule mukaan yhteiseen työhön ja kerro meille mitä naruja vetämällä Pielisen Karjalan positiivinen kehitys jatkuu tulevaisuutena.

Tiina Ihalainen
vt. toimitusjohtaja
040 356 8306
tiina.ihalainen@pikes.fi

KOLIN KYLPYLÄN RAKENTAMINEN KÄYNNISTYY TOUKOKUUSSA

Kolille pitkään odotetun kylpylän rakentaminen on käynnistymässä. Tontin maatyöt on tehty ja tulevan uima-altaan kohdalla on jo järeä monttu. Itse kylpylän rakennustyöt starttaavat toukokuussa.

Kolilta on puuttunut niin sanottu "huonon sään" -palvelu. Kylpylä tarjoaa Kolille ympärivuotisen, säästä riippumattoman palveluyksikön, joka on niin matkailijoiden kun kyläläisten käytössä. Kylpylä nousee Kolin Purnuniemeen Merilänrannantien varteen noin 1,5 kilometriä Kolin kylältä Loma-Kolin

suuntaan. Uusi KOLI SPA avataan talvikautena 2012–2013.

Kylpylän allasosastot sijaitsevat kylpylän ensimmäisessä kerroksessa. Kylpylään rakennetaan noin 200 m² virkistysallas ja erillinen lastenallas. Virkistysaltaaseen sisältyy kaksi 25 metrin kuntouintirataa, porealtaat sekä erilaiset vesihierontapisteet. Kylpylän pohjakerroksen rakennetaan mm. erilaisiin fysikaalisiin hoitoihin soveltuvia tiloja ja toiseen kerrokseen tulevat ravintolatilat. Kylpylärakennuksen kokonaislaajuus on lähes 2 000 neliötä. Kylpylän liikeideana on palvelulla avoimesti kaikkia Kolilla asioivia matkailijoita sekä Kolin ja lähikuntien

asukkaita. Kokonaisuutena hankkeen tavoitteena on lisätä Kolin vetovoimaisuutta, vauhdittaa alueen muita majotus- ja palveluinvestointeja sekä toimia toiminnallisesti ja laadullisesti osana Kolin alueen palvelukokonaisuutta.

Kylpylän tuloa odottavat innolla myös eri alojen ammattilaiset, kuten mm. hierojat ja kosmetologit, jotka jo aktiivisesti tarjoavat palveluitaan kylpylän käyttöön. Kylpylä tuleekin tarjoamaan mukavan lisän Kolin työpaikkatarjontaan.

Kylpylän tulevasta liiketoiminnasta vastaa Zander Port Oy, joka on Kolin Purnuniemessä toimiva, loma-asuntojen vuokrausta järjestävä matkailuyritys (www.zanderport.com). Kylpylän rakennustöistä vastaa kolilainen SKS Infra Oy. Kylpylän rakentamiseen on saatu investointitukea Pohjois-Karjalan ELY-keskuksesta. Käynnistyvän rakennushankkeen valmistelua on tuettu ja ohjattu PIKES Oy:n ja Lieksan kaupungin sekä PIKES Oy:n hallinnoiman LuontoKolin kasvusysäys -hankkeen kautta.

Nina Mikkonen
ohjelmajohtaja
LuontoKolin kasvusysäys
050 300 0012
nina.mikkonen@pikes.fi

SUOMEN METSÄSÄÄTIÖN KOHDENNETTU KERÄYS TUO METSÄYHTIÖT JA METSÄNHOITOYHDISTYKSEN KOLI CULTURAN KUMPPANUUKSIEN TALOON

Suomen Metsäsäätiön hallitus hyväksyi 19.3.2012 puun ostajien ja Metsänhoitoyhdistys Pohjois-Karjalan hakemuksen varojen keräämiseksi Kumppanuuksien taloksi ristitylle luontomatkailu- ja kulttuurikeskus Koli Culturin mallitalolle. Kohdennetun keräyksen kautta Kumppanuuksien talosta tulee Suomen Metsäsäätiölle näkyvä esimerkki, joka toteuttaa säätiön puun käytön edistämistavoitteita ja toimii puurakentamisen konkreettisena mallikohteena.

Kohdennettua keräystä toteuttavat UPM-Kymmene, Stora Enso Metsä, Harvestia, Metsä Group ja Metsänhoitoyhdistys Pohjois-Karjala yhteistyössä Suomen Metsäsäätiön ja Koli Culturin kanssa. Keräys toteutetaan Pohjois-Karjalassa 1.9.2012 – 31.8.2013 välisenä aikana, jolloin kaikissa maakunnan alueella tapahtuvissa puukaupoissa Suomen Metsäsäätiölle kerättävät va-

rat ohjataan tukemaan Kumppanuuksien taloa. Metsähallitus ohjaa osan alueen puukauppavaroistaan samaan tarkoitukseen. Talon rakennustyöt aloitetaan Kolin Purnuniemessä vuoden 2012 lopulla.

Koli Cultura on Kolille vuonna 2015 avattava luontomatkailu- ja kulttuurikeskus sekä laaja-alainen kehittämisohjelma. Pohjois-Karjalan ja Itä-Suomen matkailulle Koli Cultura on kärkihanke, joka vahvistaa alueellista osaamista ja profiloi Itä-Suomea modernin puurakentamisen sekä ympäristövastuullisen matkailutuotannon edelläkävijänä. Kumppanuuksien talo on Koli Cultura-prosessin ensimmäinen ja tärkein rakennus. Se on pilotti- ja kokeilukohde, jonka avulla kehitetään modernia Koli Cultura-puurakennusmallistoa ja luodaan perusteet tulevan keskuksen ilmeelle, rakenteille ja teknologioille.

Kumppanuuksien talon sijainti tuo näyttävälle puurakentamiskohteelle lisäarvoa. Kolin alueella vieraillee vuosittain 150 000 ihmistä, joista merkittävä osa on kansainvälisiä vieraita. Kumppanuuksien talo suunnitellaan ja

toteutetaan koko Koli Cultura -keskuksen tavoin kansallismaisemaa ja ympäröivää luontoa kunnioittaen.

Koli Culturin koordinaattori Ari Uusikangas kiittelee kaikkia osapuolia keräyspäätöksestä ja kertoo uuden yhteistyön olevan suuri kunnia Koli Culturalle. Koli Culturin laajaan kumppanuusverkostoon kuuluvat puurakentamista kansallisesti edistävä Puuinfo Oy, Kolin kansallispuistoa hoitava Metsähallitus ja UNESCO:n kansainväliseen ihmisiin ja biosfääriin -ohjelmaan kuuluva Pohjois-Karjalan biosfäärialue. Koli Cultura on malliesimerkinä eurooppalaisessa RoK-FOR-ohjelmassa, joka edistää puurakentamisen, biotuotteiden ja bioenergian kehittämistä. Kaikki yhteistyökumppanit ovat sitoutuneet hankkeen lähtökohtana olevaan ympäristövastuullisuuteen, jota kehitetään monipuolisesti myös osana pohjoismaiden ja OECD -maiden Business Management Innovations in Tourism and Experience Industry -ohjelmaa.

Tarja Waltzer, tiedottaja
tarja.waltzer@kolicultura.fi
www.kolicultura.fi

Pielisen Karjalan bioenergiaverkostot ja virrat -hankkeessa laaditaan selvityksiä bioenergian potentiaalisista käyttäjistä Kolin alueella. Alueelta selvitetään öljy- ja sähkölämmitteisiä kiinteistöjä, jotka olisivat halukkaita siirtymään bioenergian käyttäjiksi. Lisäksi uusia rakennettavia kiinteistöjä pyritään saamaan bioenergian käyttäjiksi. Käytännössä bioenergiaan siirtyminen voisi tarkoittaa paikallisessa lämpökeskuksessa tuotetun hake-/pellettilämmön ostamista. Tuotettu energia olisi tällöin kotimaista ja ympäristöystävällistä.

Selvitysten perusteella Kolille on kannattavaa rakentaa pieniä hake- tai pellettilämpökeskuksia. Lämmityspisteiden hajanaisuuden, maaston muodon ja pienten lämpökuormien takia ei suuren lämpölaitoksen rakentaminen olisi järkevää. Lisäksi lämpökeskuksen sulauttaminen osaksi maisemaa on tärkeää luontomatkailukohteille. Lähellä lämmityskohteita sijaitsevilla pienillä lämpökeskuksilla lämpöhäviöt jäävät merkittävästi pienemmiksi.

Hankkeen kautta tunnistettuja potentiaalisia lämmityskohteita ovat Kolin kylpylä, Kolin hotelli sekä tuleva Koli Culturan alue. Kolin kylällä on myös useita pieniä öljylämmitteisiä koh-

teita. Pääsääntöisesti jokainen edellä mainittujen kohteiden edustajista oli erittäin kiinnostunut uusiutuvan energian käyttöön otosta. Hankkeen kautta jokaiselle kohteelle voidaan tehdä lämpölaitosmitoitukset ja etsiä toteutusratkaisuja. Parhaillaan selvityksen alla ovat Koli Spa ja Kolin kylän keskusta. Alustavia suunnitelmia ja ideointia Koli Culturan energiaratkaisuiksi käytiin maaliskuussa järjestetyssä työryhmän kokouksessa. Työryhmän selkeä linjaus oli, että alue tulee panostamaan ekologisiin arvoihin niin toteutus kuin toimintavaiheessakin. Meneillään olevien selvitysten jälkeen on Ylä-Kolin kartoituksen vuoro.

Lämpökeskukset olisi mahdollista toteuttaa esimerkiksi lämpöyrittäjän toimesta. Mikäli lämpökeskuksiin ei haluta investoida itse, on lämpö mahdollista ostaa suoraan lämpöyrittäjältä. Tällöin lämpöyrittäjä investoisi itse lämmöntuotantoyksikköön myyden tuottamansa lämmön lähikiinteistöille. Lämpöyrittäjiltä on mahdollista ostaa myös pelkkä hoitopalvelu omalle lämpökeskukselle. Yhtenä toteutusvaihtoehtona on energiaosuuskunta, jolloin kohteiden tai jopa koko Kolin lämmityksen voisivat hoitaa paikalliset toimijat. Yhtiömuotona osuuskunnan olisi helpompi saada korkeampia investointitukia.

Kuva: Lämpöyrittäjä Pasi Kakkisen 400 kw lämpölaitos Kylanlahdella.

Bioenergian käyttöönottoaminen toisi työllisyyttä lämpöyrittäjän lisäksi paikallisille biopolttoaineen toimitusketjuille. Bioenergiaan siirtyminen Kolilla olisi eettisesti perusteltua ja jopa suotavaa sen ainutlaatuisen luonnon vuoksi. Se toisi parhaillaan myös huomattavia kustannussäästöjä sähkö- ja öljylämmitteisille kiinteistöille. Bioenergian käyttö toisi positiivista julkisuutta ja vihreää imagoa paikallisille matkailualan yrityksille. Nykyään asiakkaat ovat yhä valvutuneempia palveluidensa ympäristöystävällisyydestä. Yrityksen vihreys toimisi yhtenä valttina houkutellessa matkailijoita alueelle.

Niina Huikuri

projektipäällikkö
Pielisen Karjalan bioenergiaverkostot ja -virrat
040 689 8166
niina.huikuri@pikes.fi

PIELISEN LAUTTAYHTEYS

Nimensä mukaisesti Pielisen Karjalan Kehittämiskeskuksen temmelyskenttää värittää vahvasti itse jorpakko, Pielinen. Tämän yhden maamme suurimman järven potentiaali näyttää näin ulkopaikkakunnalta tulevan silmin olevan vielä pääosin hyödyntämättä. Luonnonkauneuden lisäksi Pielisen vesistö tarjoaa oivat puitteet uusille ohjelmanpalveluille esimerkiksi maise-maristeilyiden tai kalastusretkien muodossa.

Pielisen ympärillä riittää kosolti mielenkiintoista nähtävää ja tehtävää. Mikäli olosuhteet sallivat, on Pielisen jäätie käytössä talviaikaan. Myös sulan veden kaudella järven yli tulisi päästä sujuvasti. Toimiva vesiyhteys nivoisi erinomaisella tavalla yhteen kaksi "Keski-Pielisen" vahvaa matkailualueita, Kolin ja Ruunaan, joita mm. Metsähallitus markkinoi aktiivisesti. Näillä alueilla on myös nykyisellään suurimmat kävijävirrat. Toimiva poikittaisliikenne Pielisen yli tarjoaisi vieraillemme houkuttelevan mahdollisuuden nauttia sekä vaaroista että virroista. Sujuva vesiyh-

teys virkistäisi myös alueen yritysten ja muiden toimijoiden yhteistyökuvia ja kaupankäyntiä.

Kolin matkailu tarvitsee tulevaisuudessa entistä enemmän työvoimaa, myös Pielisen itäpuolelta. Lauttayhteys toisi työmatkaliikennöintiin merkittäviä kustannussäästöjä, samoin kuin Kolilla asuvien lieksalaisten kaupunkiin suuntautuviin asiointimatkoihin.

Pielisen poikittaisesta lauttaliikenteestä tehdyssä selvityksessä (2006) todetaan Kolin alueen ongelmien liittyvän puutteisiin liikenneyhteyksissä Kolin ja Vuonilahden sekä edelleen Lieksan keskustan välillä. Samassa selvityksessä todetaan lauttaliikenteen tuovan monentasoisia positiivisia vaikutuksia mm. ihmisten liikkumiseen, elinvoimaa ja kehitykseen, turvallisuuteen sekä ympäristöön. Lauttayhteyden aikaansaaminen olisi kaikkien edellä mainittujen asioiden lisäksi erittäin merkittävä imagollinen viesti alueen kehityshalusta. Maakuntamme yhdeksi keskeisimmäksi kehittämisen kohteeksi on valittu matkailu, jonka yhtenä vahvimpana leipähampaana

pidetään nimenomaan Kolia. On kiistaton fakta, että tämä alue tarvitsee kehittyäkseen toimivaa lauttayhteyttä. Kaivetaan siihen rahat sitten vaikka alta kivien ja kantojen, mutta eiköhän tämä hanke olisi syytä viimein toteuttaa?

Mikko Muikku

yhteyspäällikkö
LuontoKolin kasvusysäys
040 104 4174
mikko.muikku@lieksa.fi

LuontoKolin Kasvusysäys -hanke 1.10.2011–30.6.2014:

- PIKES Oy:n ja Lieksan kaupungin toteuttama hanke
- Kolin palveluympäristön ja saavutettavuuden parantaminen matkailun ja asumisen näkökulmasta
- Kolin alueen palvelu- ja asiakasvolyymin kasvattaminen ympärivuotisen matkailun mahdollistavalle tasolle
- Kolin Master Planin kehittämis- ja investointitoimenpiteiden käynnistäminen ja ohjaaminen ympäristövastuullisesti
- kokonaiskustannusarvio 1 026 000 €
- rahoittajina EAKR ja Suomen valtio (70 %), kunnat ja yritykset

Uusi SeutUra -hanke järjesti karkauspäivänä 29.2.2012 Lieksassa Pielisen Karjalan ensimmäisen URATORI -tapahtuman. Uratorilla kohtasivat seutukunnan merkittävimmät työnantajat ja koulutuksen tarjoajat sekä työ- ja opiskelumahdollisuuksista kiinnostuneet henkilöt. Tapahtuman juonsi näyttelijä Ismo Apell, joka myös luennoi vuorovaikutustaidoista. Päivän aikana kuultiin myös muita asiantuntijaluentoja mm. osuuskuntayrittäjyydestä ja monimuoto-opiskelusta. Tapahtumassa vieraili yli 500 koululaista, opiskelijaa, työ- tai koulutuspaikan hakijaa, ammattin vaihtajaa tai muuten kiinnostunutta kävijää.

Näytteilleasettajilta saadun palautteen perusteella Uratori oli tulevia rekrytointihaasteita ajatellen tärkeä ja yhteishaun alle sijoittuva ajankoh- ta juuri oikea. Työnantajat olivat tyytyväisiä päästessään tapaamaan alan opiskelijoita ja luomaan suhteita jo ennen heidän valmistumistaan. Uratorista onkin tavoitteena muodostaa jokavuotinen Pielisen Karjalan alueella toteutettava koulutus- ja rekrytointitilaisuus. Uratori 2013 järjestetään Nurmeksessä ensi keväänä.

Marja Hietala
yritysuuvoja
Uusi SetUra
040 135 0893
marja.hietala@pikes.fi

PIKES Oy mukana kesätapahtumissa 2012:

- 23.–24.5. Lieksan Puuakatemia-seminaari Kolilla, retkeilypäivä Lieksassa ja Uimaharjussa, www.lieksa.fi/puuakatemia
- 8.–10.6. Karjalan Messut Joensuussa, www.karjalanmessut.fi
- 14.–15.7. Pielisen Messut ja Valtimon kesäpäivät Valtimolla, www.pielisenmessut.fi
- 20.–28.7. Lieksan Vaskiviikot www.lieksabrass.com
- 31.8.–2.9. Nurmeksens elokuvajuhlat www.nurmeksenselokuvajuhlat.fi

Pielisen Karjalan Kehittämiskeskus Oy PIKES

Nurmeksens toimipiste:
Karjalankatu 12, 75500 Nurmes

Valtimon toimipiste:
Kuntalaisten Talo
Kunnantie 1, 75700 Valtimo

Lieksans toimipiste:
Lieksans Yhteispalvelupiste
Moisionkatu 1, 81700 Lieksa

Toimistot suljettuina 2.–15.7. 2012

NUORET PIELISEN KARJALAN TULEVAISUUDENTEKIJÖINÄ

Nuorten osallisuus- ja vaikuttamis- mahdollisuudet puhuttavat valtakunnallisesti. Nuorten oikeus osallistua ja vaikuttaa on tunnustettu ainakin teoriassa, mutta miten osallistumisen muodot ja laajuus ilmenevät käytännössä? Entä miltä ne näyttävät nuorten näkökulmasta?

Nopean muutoksen maailmassa kasvaneille nuorillemme aikaperspektiivi on eri kuin aikuisille. Samalla kun teknologia mahdollistaa reaaliaikaisen kommunikaation ja tietotulvan, perinteet eivät tarjoa valmiita vastauksia ja tulevaisuudessa väijyvät globaalit ympäristö- ja taloushaasteet. Koulutuksesta työelämään siirtyminen on epävarmaa ja epätyypillisistä työsuhteista on tullut tyypillisiä. Arjessaan moni työuraansa aloitteleva nuori aikuinen on päätöksentekijä, joka elää taloudellisessa epävarmuudessa, "passissa" seuraavaa pestiä odotellen. Lyhyissä periodeissa eläminen kaventaa säännöllistä tai pitkäaikaista sitoutumista vaativaa osallistumista.

Nuoret aktivoituvat uusilla tavoilla ja nopearytmisen elämä haastaa perinteiset – erilaisessa yhteiskunnallisessa tilanteessa rakennetut - osallistumisen ja vaikuttamisen mallit. Edustuksellinen demokratia on vain yksi tapa vaikuttaa, reaaliaikainen osallistuminen lisääntyy. Nuorten osallistuminen ja vaikuttaminen suuntautuvat usein kansainvälisyyden, ekologisuuden, yhteisöllisyyden ja suvaitsevaisuuden teemoihin. Raikkaita esimerkkejä osallistumisen ja vaikuttamisen kirjosta ovat mm. flash mob, porkkanamafia, sissiviljely, neulegraffitit, oppimiskahvilat ja blogit. Pielisen Karjalaan jääminen tai (paluu)muutto on monelle nuorelle aikuiselle arvovalinta väljän ja turvallisen asuinympäristön sekä edullisten asumis- ja harrastamiskustannusten puolesta. Nuorilla on sanottavaa ja halua osallistua kotiseutunsa ja hyvän arjen kehittämiseen.

Demografisiin haasteisiin vastaamisessa nuoret tulee ottaa huomioon omana erityisryhmänään, kuten ikääntyvätkin. Young People for Young People -hanke on uudenlainen avaus ikäpoliittisten kysymysten käsittelyyn. Hank-

keen toimenpiteitä toteutetaan nuorten, seudullisten elinkeino-yhtiöiden, valtakunnallisten nuorisokeskusten ja kunnallisen nuorisotoiminnan yhteistyönä. Nuorten äänen huomioiminen tuo uusia näköaloja työelämän kehittämiseen ja palvelujen suunnitteluun. Elinkeino- ja yrittäjyysosaamisella sekä seutumarkkinoinnilla on paljon annettavaa nuorten areenoille. Nuorten ideat yhdessä nuorisotyöntekijöiden menetelmien ja rahoituskanavien kanssa ovat lisä aluekehittämisen työkalupakkiin ikääntyvillä alueilla. Keskeistä on tunnistaa ja vahvistaa sellaisia kanavia, jotka kannustavat nuoria osallistumaan ja lisäävät eri-ikäisten välistä vuorovaikutusta. Nuoret ovat seutukunnan tulevaisuuden tekijöitä ja sukupolvien välistä tasa-arvoa on keskustella nuorten kanssa, ei nuorista.

Anna Kähkönen
Young People For
Young People
040 524 8483
anna.kahkonen@pikes.fi

Internet: youngpeople.pikes.fi
Facebook: Pielisen Karjalan Nuoret